ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ - ਸਬਦ ੧੧੨

ਫਰੀਦਾ ਦੁਨੀ ਵਜਾਈ ਵਜਦੀ ਤੂੰ ਭੀ ਵਜਹਿ ਨਾਲਿ ॥

ਸਲੋਕ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ੧੩੮੩

ਫਰੀਦਾ ਦੁਨੀ ਵਜਾਈ ਵਜਦੀ ਤੂੰ ਭੀ ਵਜਹਿ ਨਾਲਿ ॥
ਸੋਈ ਜੀਉ ਨ ਵਜਦਾ ਜਿਸੁ ਅਲਹੁ ਕਰਦਾ ਸਾਰ ॥੧੧੦॥

ਸਾਰ: ਹਮਦਰਦੀ ਭਰੀ ਥਰਥਰਾਹਟ ਇਕ ਅਸਥਿਰ ਮਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਾਹਰੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਡੇ ਅੰਤਰੀਵੀ ਆਪੇ ਵਿਚ ਗੂੰਜਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧੁੰਦਲਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਗਾੜ ਸਾਨੂੰ ਸਥਿਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਘਨ ਜੀਵਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਭਾਵੁਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਫਰੀਦਾ ਦੁਨੀ ਵਜਾਈ ਵਜਦੀ ਤੂੰ ਭੀ ਵਜਹਿ ਨਾਲਿ ॥
ਹੇ ਫਰੀਦ! ਦੁਨੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰਆਵੀ ਉਤੇਜਨਾ ਨਾਲ ਗੂੰਜਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਰੋਲੇ ਨਾਲ ਥਰਥਰਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਭਾਵ ਇਕ ਅਸਥਿਰ ਮਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਪਸਰੇ ਸੱਚ ਉਪਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਨਾ ਹੋ ਕੇ, ਸੁਤੇਸਿਧ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸੋਈ ਜੀਉ ਨ ਵਜਦਾ ਜਿਸੁ ਅਲਹੁ ਕਰਦਾ ਸਾਰ ॥੧੧੦॥
ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਜੀਵ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਹੀਣ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਤਾ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਵ ਸੁਚੇਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਧਿਆਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। (੧੧੦)

ਤੱਤ: ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ, ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ ਦੇ ਤੱਥ 'ਬਾਰੇ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰੀਵੀ ਅਡੋਲਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚਲੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ

ਉਹ ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੱਚੀ ਸਮਰਥਾ ਅੰਤਰੀਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੰਤੁਲਨ ਗੁਆਏ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਬਦ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਨਇੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ

Oneness In Diversity Research Foundation

ਵੈੱਬਸਾਈਟ: **OnenessInDiversity.com**

ਈਮੇਲ: **onenessindiversityfoundation@gmail.com**